

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38P/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120203203
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Anovčinová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2120203203.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. T., nar. XX.XX.XXXX, v náhradnej starostlivosti starej matky: H. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M.Ď. X, v konaní zastúpená procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov - matka: N. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, M., t.č. A. X/X, Y., C. a otec: C. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. E. F. XXXX/X, M., o návrhu otca na zníženie výživného maloletého dieťaťa v náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Výživné otca na maloletú U. sa s účinnosťou od 15.04.2020 znižuje zo sumy 80,- Eur mesačne na sumu 35,- Eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

II. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 11P/24/2018-55 zo dňa 05.06.2018 v časti výšky bežného výživného otca na maloleté dieťa.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresnému súdu Trnava bol dňa 15.04.2020 doručený návrh otca maloletej na zníženie výživného zo sumy 80,- Eur mesačne na sumu 30,- Eur mesačne. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že je práceneschopný, nepoberá žiadne dávky a jeho finančná situácia mu neumožňuje platiť výživné, ktoré má stanovené. Vo februári 2019 mal úraz nohy a podal si aj žiadosť o priznanie invalidného dôchodku.

2. Matka vo vyjadrení doručenom súdu dňa 22.10.2020 ako aj dňa 19.04.2021 uviedla, že so znížením výživného nesúhlasí a to z dôvodu, že otec o maloletú nejaví žiaden záujem a platil len výživné určené súdom. Nesúhlasí tiež z dôvodu, že ona tiež nepracuje a stará sa o domácnosť a maloleté deti, vyživovaciu povinnosť si plní. Okrem plnenia si svojej vyživovacej povinnosti maloletej zakupuje oblečenie, obuv a iné. Na maloleté deti poberá rodinné prídavky, inak nemá žiaden iný príjem.

3. Procesný opatrovník maloletej vo vyjadrení doručenom súdu dňa 30.09.2020 a dňa 16.04.2021 uviedol, že so znížením výživného nesúhlasí, pretože to nie je v záujme maloletého dieťaťa.

4. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, pripojeným spisom Okresného súdu Trnava sp. zn. 11P/24/2018, oboznámil sa najmä s rozsudkom č. k. 11P/24/2018-55 zo dňa 05.06.2018, vylúchom otca a starej matky, ako aj s ostatnými listinnými dôkazmi, keď pojednával v neprítomnosti matky maloletej a procesného opatrovníka, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

5. Okresný súd Trnava rozsudkom č.k. 11P/24/2018-55 zo dňa 05.06.2018 maloletú U. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 80,- Eur mesačne a matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 50,- Eur mesačne. Maloletá U. býva spolu so starými rodičmi, s matkou je v kontakte prostredníctvom sociálnych sietí a s otcom v kontakte nie je. Stará matka poberá invalidný dôchodok vo výške 469,30 Eur a starý otec pracuje ako murár v Rakúsku a jeho príjem je okolo 1.800,- až 1.900,- Eur mesačne. Pravidelné mesačné výdavky na bývanie má stará matka vo výške 223,50 Eur (voda 11,- Eur, elektrina 180,- Eur, inkaso 20,- Eur, 12,50 poisťka) a platí aj hypotekárny úver vo výške 198,- Eur. Maloletá U. navštevuje X. C. A. Š., má bežné výdavky primerané veku. Zdravotný stav má dobrý. Otec maloletej je dlhodobo dočasne práceneschopný a od 02.10.2018 doposiaľ je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Nepoberá žiadne štátne sociálne dávky. V období od 02.10.2018 do 01.04.2019 mu bola vyplatená dávka v nezamestnanosti celkom vo výške 5.708,60 Eur. Vo februári 2019 utrpel trieštivú zlomeninu ľavej píšľaly s poškodením lýtkového nervu vľavo a dňa 26.05.2020 bol operovaný pre zlomeninu dolnej časti stehennej kosti, ktorú utrpel pádom z bicykla. S účinnosťou od 23.05.2020 bol otcovi priznaný invalidný dôchodok, ktorý je aktuálne vo výške 182,80 Eur mesačne. Za invalidného bol uznaný z dôvodu, že má pokles vykonávať zárobkovú činnosť o 65% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Pracovná rekomandácia je, že môže vykonávať prácu podľa dosiahnutého vzdelania s úľavami. Býva s manželkou a maloletým synom S. v trojizbovom byte, ktorý je v ich bezpodielovom spoluvlastníctve. Manželka má čistý príjem zo zamestnania vo výške 560,- Eur mesačne. Jeho pravidelné mesačné výdavky sú úver vo výške 294,25 Eur, poistenie úveru vo výške 27,- Eur, plyn 7,- Eur, výživné na U. 30,- Eur, výživné na L. 30,- Eur, nájomné 225,- Eur, elektrina 24,- Eur, TV, internet 16,40 Eur, MŠ strava pre S. 8,12 Eur. Poisťky, čo mal pre maloletého S., pre neho i manželku už zrušil. Má tri vyživovacie povinnosti. Okrem U. k maloletému L. určenú súdnym rozhodnutím vo výške 75,- Eur mesačne a k maloletému S., ktorý žije v spoločnej domácnosti. Nehnuteľnosť ani hnuiteľnú vec vyššej hodnoty nevlastní ani on, ani jeho manželka. Má ukončené základné vzdelanie, školu kde študoval odbor kuchár - čašník nedokončil. Robil prevažne pomocné práce, najmä ako pomocný robotník na stavbách. Vzhľadom zranenie už nebude môcť pracovať v predchádzajúcej oblasti. Odporúčali mu po absolvovaní operácie a následnej rekonvalescencii pracovať v strážnej službe.

6. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

7. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

8. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

10. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

13. Podľa § 40 CMP, súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

14. Predmetom konania je rozhodovanie o návrhu otca na zníženie výživného maloletú U. zo sumy 80,- Eur mesačne na sumu 30,- Eur mesačne.

15. Hmotnoprávnou podmienkou, aby mohol súd opakovane vo veci rozhodnúť je zmena pomerov, pričom je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd vychádza jednak zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, ktoré sú vzhľadom na vek, zdravotný stav, návštevu predškolského alebo školského zariadenia, nadanie či záujmy a zároveň vychádza z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť.

16. Súd v konaní skúmal, či došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky vyživovacej povinnosti otca na maloletú U.. Okresný súd Trnava pri poslednej úprave výšky vyživovacej povinnosti otca voči maloletej vychádzajúc z rozsudku č.k. 11P/24/2018-55 zo dňa 05.06.2016 mal za preukázané, že otec sa s maloletou nestretáva a okrem nej má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. Otec mal náklady na bývanie vo výške 260,- Eur mesačne, na hypotéku vo výške 290,- Eur mesačne, na internet vo výške 15,- Eur, na telefón vo výške 30,- Eur mesačne, na poisťky synom jednému vo výške 290,- Eur ročne a druhému vo výške 30,- Eur mesačne. Otec je vyučený kuchár-čičašník, pričom pracoval v Nemecku ako stavebný robotník s čistým príjmom 1.200,- Eur mesačne. Maloletá navštevovala X. C. A. Š., obedy ani školský klub detí nenavštevovala a nenavštevovala ani krúžky, za ktoré by sa doplácalo, zdravotný stav mala dobrý. Na strane maloletého dieťaťa nepochybne za obdobie takmer 4 rokov došlo k tej zmene, že je staršia a vyspelejšia. Navštevuje X. C. A.V. Š., výdavky má primerané veku, zdravotný stav dobrý. Naproti tomu na strane otca maloletej došlo k podstatnej zmene v jeho príjme, ako aj v jeho zárobkových schopnostiach a možnostiach. Otec mal vo februári 2019 úraz, keď utrpel trieštivú zlomeninu ľavej píšťaly s poškodením lýtkového nervu vľavo a odvtedy je práceneschopný. V máji 2020 bol operovaný pre zlomeninu dolnej časti stehennej kosti vľavo, ktorú si spôsobil pádom z bicykla. Z dôvodu zranení u neho došlo k poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 65% oproti zdravej fyzickej osobe a bol mu s účinnosťou od 23.05.2020 priznaný invalidný dôchodok vo výške 182,80 Eur mesačne. Otec je stále práceneschopný, pretože musí absolvovať ešte jednu operáciu a následnú rehabilitáciu. Má tri vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. Býva s manželkou a maloletým synom S. v trojizbovom byte, ktorý je v ich bezpodielovom spoluvlastníctve. Manželka je zamestnaná s čistým príjmom vo výške 560,- Eur. Jeho pravidelné mesačné výdavky sú úver vo výške 294,25 Eur, poisťenie úveru vo výške 27,- Eur, plyn 7,- Eur, výživné na U. 30,- Eur, výživné na L. 30,- Eur, nájomné 225,- Eur, elektrina 24,- Eur, TV, internet 16,40 Eur, MŠ strava pre S. 8,12 Eur. Poisťky, ktoré platil maloletým deťom zrušil, nakoľko nemá na to finančné prostriedky.

17. Súd mal v konaní preukázané, že u otca došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zníženie výšky jeho vyživovacej povinnosti. Mal za to, že u otca došlo k zmene pomerov z dôvodu jeho dlhodobých zdravotných problémov. Dôvodom na zníženie vyživovacej povinnosti otca bolo, že v konaní preukázal svoj zhoršený zdravotný stav, čo je zrejmé z rozhodnutia sociálnej poisťovne, ktorým bol otcovi priznaný čiastočný invalidný dôchodok. Súd uzavrel, že táto zmena jeho pracovnej schopnosti existovala už v čase podania návrhu otcom (dňa 14.04.2020), pretože k úrazu došlo vo februári 2019, ktorá skutočnosť je objektívnym dôvodom zníženia jeho príjmu. Otec sa okrem už doposiaľ absolvovaných operácií bude musieť podrobiť ďalšej operácii, ktorú má plánovanú najskôr na koniec júna 2021. Aktuálny príjem otca pozostáva len z invalidného dôchodku, iný príjem nemá. Stále je však uplatniteľný na trhu práce, čo bolo preukázané rozhodnutím sociálnej poisťovne o priznaní invalidného dôchodku, ale za súčasnej situácie, pre jeho problémy so zdravotným stavom, nemôže pracovať z objektívnych dôvodov. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo u otca k zníženiu

jeho pracovnej schopnosti. Tento stav sa môže ustáliť, eventuálne aj zlepšiť po absolvovaní operácie (extrakcia dlahy), avšak pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia. Keďže otcove pomery sa preukázateľne zhoršili, súd čiastočne návrhu otca na zníženie jeho vyživovacej povinnosti vyhovel a výživné na maloletú U. znížil na sumu 35,- Eur mesačne, keď mal za to, že v možnostiach a schopnostiach otca je uhrádzať výživné v takto stanovenej výške. Súd vychádzal najmä z tej skutočnosti, že otec má aktuálne príjem len z invalidného dôchodku a ďalšie dve vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom, keď voči maloletému L. má súdom určenú vyživovaciu povinnosť vo výške 75,- Eur mesačne a maloletý S. s ním žije v spoločnej domácnosti. Záverom súd dodáva, že pri rozhodovaní o výživnom musí prihliadať nielen na záujmy oprávneného maloletého dieťaťa, ale musí skúmať, či je v zárobkových možnostiach a schopnostiach povinného rodiča platiť výživné v určitej výške, pričom v prípade zlepšenia alebo ustálenia otcovho zdravotného stavu, môže byť jeho vyživovacia povinnosť opäť zvýšená.

18. Týmto rozsudkom súd v súlade s § 121 CMP zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 11P/24/2018-55 zo dňa 05.06.2018 v časti výšky výživného otca na maloleté dieťa.

19. Podľa § 58 zákona CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporovcých konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v § 53 a nasl. CMP, ani nezistil také okolnosti prípadu, kedy by malo byť priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov konania považované za spravodlivé.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

Odvolanie podané otcom a starou matkou by nebolo právne účinné, nakoľko uvedení účastníci konania sa práva podať odvolanie výslovne vzdala do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.